

УКРАЇНА

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

03035, м. Київ, 35, вул Митрополита Василя Липківського, 35, тел.: (044) 206-31-00; факс: (044) 206-31-07

E-mail: seccr@menr.gov.ua

№ _____

на № _____

**Державна регуляторна служба
України**

Про проект
наказу Мінприроди

Міністерство екології та природних ресурсів надсилає проект наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи» з додатками та просить його погодити у найкоротший строк.

- Додатки: 1. Проект наказу Мінприроди з додатками на 3 арк. в 1 прим.
2. Пояснювальна записка на 3 арк. в 1 прим.
3. Аналіз регуляторного впливу на 8 арк. в 1 прим.
4. Повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.

Заступник Міністра

В.Ю. Полуйко

Департамент екомережі та природно-заповідного фонду
Клід Віктор Васильович, 044 206 21 62
Петрович Олеся Зіновіївна, 044 206 21 93, 8-04

М2 Мінприроди
№5/4 1-8/994-18 від 30.01.2018

Державна регуляторна служба України
№ 2084/0/19-18 від 07.02.2018

МІНІСТЕРСТВО ЕКОЛОГІЇ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ
НАКАЗ

м. Київ

№ _____

Про затвердження Методики
визначення належності територій
до пралісових пам'яток природи

Відповідно до частини п'ятої статті 28 Закону України «Про природно-заповідний фонд України»

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Методику визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, що додається.
2. Департаменту екомережі та природно-заповідного фонду (Клід В.В.) забезпечити подання цього наказу до Міністерства юстиції України на державну реєстрацію в установленому порядку.
3. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.
4. Контроль за виконанням цього наказу залишаю за собою.

Міністр

Остап СЕМЕРАК

021383

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту наказу «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Широкомасштабні трансформаційні процеси, спричинені антропогенним тиском, негативно позначилися на біотичному і ландшафтному різноманітті. Тому перед державою постає завдання зберегти природні ділянки, які є осередками збереження біорізноманіття, рідкісних видів флори та фауни. До найбільш цінних природних екосистем України відносяться старовікові ліси природного походження, серед яких виділяють праліси, квазіпраліси та природні ліси.

Збереження старовікових лісів є одним з пріоритетних питань з охорони природи на міжнародному рівні. Так, охорона пралісів є одним з ключових питань Рамкової конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат. Старовікові букові ліси є основою українсько-словацько-німецького об'єкта всесвітньої спадщини ЮНЕСКО «Букові праліси Карпат та давні букові ліси Німеччини», до складу якого у 2017 році Комітет всесвітньої спадщини ЮНЕСКО включив ще 63 ділянки старовікових лісів з 10-ти європейських країн: Албанії, Австрії, Бельгії, Болгарії, Хорватії, Італії, Румунії, Словенії, Іспанії та України (додатково). Таким чином, було сформовано серійний транснаціональний об'єкт «Букові праліси і давні ліси Карпат та інших регіонів Європи» як свідчення виняткової еволюції та впливу букових екосистем в Європі після останнього льодовикового періоду.

Розроблення Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи (далі – Методика) передбачено частиною п'ятою статті 28 Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

2. Мета і шляхи її досягнення

Проектом наказу передбачено затвердження Методики, що сприятиме організації збереження та охорони старовікових лісів шляхом надання статусу території природно-заповідного фонду.

3. Правові аспекти

Предметом правового регулювання проекту наказу є відносини у сфері охорони природи у частині організації робіт з надання статусу території природно-заповідного фонду.

На законодавчому рівні відносини регулюються Законом України «Про природно-заповідний фонд України», Рамковою конвенцією про охорону та сталий розвиток Карпат, Лісовим кодексом України, а також іншими нормативно-правовими актами.

Проект наказу підготовлено на виконання:

Закону України «Про природно-заповідний фонд України»; міжнародних зобов'язань, взятих Україною щодо участі у Рамковій конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат, Конвенції про охорону біологічного різноманіття, Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі.

Реалізація проекту наказу не потребує внесення змін до чинних чи розроблення нових нормативно-правових актів.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Прийняття наказу не потребує додаткових витрат з державного бюджету України. Роботи з визначення належності територій до пралісових пам'яток природи можуть здійснюватись під час проведення базового та безперервного лісовпорядкування, наукових досліджень, підготовки клопотання та наукового обґрунтування необхідності надання території статусу територій та об'єктів природно-заповідного фонду. Зазначені роботи можуть виконуватися за рахунок заінтересованих органів та організацій у межах виконання статутної діяльності.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект наказу потребує погодження з Мінекономрозвитку, Мінфіном, Мінагрополітики, МОН, Держлісагентством, НАН, НААН та реєстрації у Мінюсті.

6. Регіональний аспект

Прийняття наказу та затвердження Методики сприятиме охороні та збереженню цінних природних комплексів і об'єктів, що включають старовікові ліси природного походження, на всій території України.

6¹. Запобігання дискримінації

У проекті наказу відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

7. Запобігання корупції

Проект наказу не містить ризиків учинення корупційних правопорушень і не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

8. Громадське обговорення

Проект наказу потребує проведення консультацій з громадськістю.

8¹. Розгляд Науковим комітетом Національної ради України з питань розвитку науки і технологій

Проект наказу не потребує розгляду в Науковому комітеті Національної ради України з питань розвитку науки і технологій.

9. Позиція соціальних партнерів

Проект наказу не належить до соціально-трудової сфери, тому не потребує погодження із профспілками.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект наказу не є регуляторним актом.

10¹. Вплив реалізації акта на ринок праці

Проект наказу не має прямого впливу на ринок праці.

11. Прогноз результатів

Прийняття наказу є частиною процесу виконання Закону України «Про природно-заповідний фонд України». Впровадження наказу та організація відповідних заходів сприятиме збереженню цінних лісових ділянок та створенню нових територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

**Міністр екології та
природних ресурсів України**

Остап СЕМЕРАК

«17» січня 2018 року

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства екології та природних ресурсів України
від _____ № _____

МЕТОДИКА ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ТЕРИТОРІЙ ДО ПРАЛІСОВИХ ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Ця Методика розроблена відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України».
2. Ця Методика встановлює порядок визначення належності територій до пралісових пам'яток природи.
3. У цій Методиці терміни та поняття вживаються у значеннях, наведених у Лісовому кодексі України, Законі України «Про природно-заповідний фонд України, Конвенції про охорону біологічного різноманіття та Методиці визначення належності територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від ???.?.2018 № ???, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України ???.?.2018 за № ???.

II. ВИЗНАЧЕННЯ НАЛЕЖНОСТІ ТЕРИТОРІЙ ДО ПРАЛІСОВИХ ПАМ'ЯТОК ПРИРОДИ

1. Висновок про належність конкретної лісової ділянки (виділу) чи її частин до пралісів, квазіпралісів чи природних лісів (далі – Висновок), підготовлений відповідно до Методики визначення належності територій до пралісів, квазіпралісів і природних лісів, затвердженої наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від ???.?.2018 № ???, зареєстрованим в

Міністерстві юстиції України ???.2018 за № ???, є підставою для оголошення відповідних територій пралісовими пам'ятками природи.

2. Оголошення пралісових пам'яток природи та/або включення лісових ділянок (визначених як праліси, квазіпраліси чи природні ліси на підставі Висновку) до складу інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду здійснюється в порядку, визначеному статтями 51-54 Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

3. До прийняття компетентного рішення про надання статусу території чи об'єкта природно-заповідного фонду, виявлені ділянки пралісів, квазіпралісів та природних лісів повністю вилучаються з господарського використання.

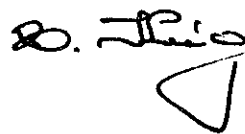
4. Виявлені ділянки пралісів, квазіпралісів чи природних лісів та оголошені пралісові пам'ятки природи можуть включатися до складу природних заповідників, біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків, заказників та заповідних урочищ із встановленням відповідного режиму охорони.

5. До складу пралісових пам'яток природи та інших територій та об'єктів природно-заповідного фонду можуть включатися виділені навколо пралісів, квазіпралісів, природних лісів охоронні зони завширшки не менше подвійної висоти деревостану. Охоронні зони навколо пралісових пам'яток природи можуть встановлюватися окремо, відповідно до законодавства, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласних, Київської та Севастопольської міських рад.

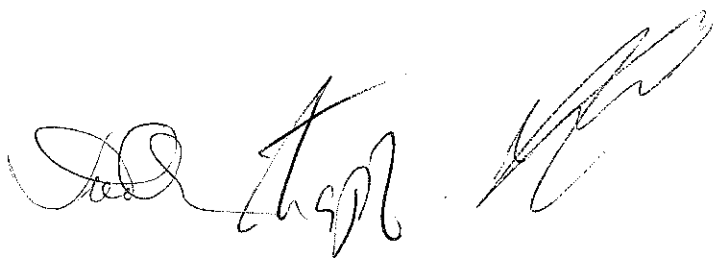
6. Визначені в межах існуючих чи проєктованих біосферних заповідників, національних природних парків, регіональних ландшафтних парків ділянки пралісів, квазіпралісів чи природних лісів включаються до їх заповідних зон.

7. Виявлені ділянки пралісів, квазіпралісів або природних лісів, що безпосередньо прилягають до меж природних чи біосферних заповідників або національних природних парків, можуть бути включені до складу територій цих установ природно-заповідного фонду відповідно до законодавства.

Директор Департаменту екомережі
та природно-заповідного фонду

В.В. Клід

ПОВІДОМЛЕННЯ
про оприлюднення проекту наказу Міністерства екології
та природних ресурсів України
«Про затвердження Методики визначення належності територій до
пралісових пам'яток природи»

Проект наказу Міністерства екології та природних ресурсів України «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи» розроблений з метою вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері охорони природи в частині організації збереження та охорони старовікових лісів шляхом надання статусу територій природно-заповідного фонду, а саме: пралісових пам'яток природи.

Назва органу виконавчої влади, що розробляв регуляторний акт
Міністерство екології та природних ресурсів України.

Назва структурного підрозділу, що розробляв регуляторний акт,
адреса і телефони

Департамент екомережі та природно-заповідного фонду Міністерства екології та природних ресурсів України, тел. (044) 206-21-62.

Зазначений проект наказу та аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному веб-сайті Мінприроди <https://menr.gov.ua>.

Строк прийняття зауважень та пропозицій до зазначеного нормативного акта від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань становить один місяць з дня оприлюднення.

Зауваження та пропозиції надаються на офіційний веб-сайт або адресу Мінприроди: вул. Митрополита Василя Липківського, 35, Київ, 03035, тел. (044)206-31-00; (044)206-31-30, факс: (044)206-31-07; e-mail: secretar@menr.gov.ua.

Міністр екології та
природних ресурсів України

Остап СЕМЕРАК

«30» січня 2018 р.

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

до проекту наказу «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»

I. Визначення проблеми

Законом України від 23 травня 2017 року № 2063-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони пралісів згідно з Рамковою конвенцією про охорону та сталий розвиток Карпат» статтю 28 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» доповнено частиною другою, третьою та п'ятою.

Згідно з частиною п'ятою статті 28 Закону України «Про природно-заповідний фонд України» визначення належності територій до пралісових пам'яток природи здійснюється за спеціальною методикою, яка розробляється і затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Відповідно до Плану організації виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо охорони пралісів згідно з Рамковою конвенцією про охорону та сталий розвиток Карпат», схваленого на засіданні Кабінету Міністрів України 13.09.2017 (протокол № 55), Мінприроди отримало доручення забезпечити розроблення нормативно-правових актів, передбачених цим Законом.

Враховуючи вищезазначене, з метою виконання законодавства України та організації збереження і охорони старовікових лісів шляхом надання статусу територій природно-заповідного фонду Мінприроди розроблено проект наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи» (далі – проект наказу Мінприроди).

Реалізація проекту акта вплине на:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	+	
Держава	+	
Суб'єкти господарювання	+	

II. Цілі державного регулювання

Основною метою розробки та прийняття проекту наказу Мінприроди є прийняття нормативно-правового акта відповідно до законодавства України та встановлення порядку визначення належності територій до пралісових пам'яток природи.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів.

Існує два прийнятних альтернативних способи досягнення цілей державного регулювання.

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Відсутність чітко встановленого порядку визначення належності територій до пралісових пам'яток природи призводить до довільного трактування законодавства заінтересованими сторонами, що не дозволяє ефективно визначати та заповідати найбільш цінні для збереження ділянки старовікових лісів
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»	Зазначений спосіб забезпечить прийняття нормативно-правового акта, який врегулює питання визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, що дозволить чітко визначати ділянки цінних старовікових лісів та аргументувати необхідність проведення заходів щодо їх збереження

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей.

Оцінка впливу на сферу інтересів держави.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Вигоди відсутні	Витрати відсутні, але можлива втрата ділянок лісів, що потенційно є пралісовими пам'ятками природи
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»	Належна реалізація державної політики у сфері охорони природи в частині організації робіт з визначення належності територій до пралісових пам'яток природи під час проведення наукових досліджень та	Витрати відсутні, оскільки роботи з визначення належності територій до пралісових пам'яток природи можуть бути здійснені в

	лісовпорядних робіт, заходів зі створення/оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду	рамках виконання статутної діяльності заінтересованими установами та організаціями відповідно до законодавства. За необхідності можуть виділятися кошти для проведення спеціальних наукових досліджень
--	---	--

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Вигоди відсутні	Витрати відсутні але можлива втрата ділянок лісів, що потенційно є пралісовими пам'ятками природи
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»	Прийняття нормативно-правового акта, який врегулює питання визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, дозволить аргументувати необхідність проведення заходів щодо їх збереження відповідно до вимог законодавства, що забезпечить виконання конституційних прав громадян	Витрати відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання.

Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, дорівнює кількості суб'єктів господарювання у сфері лісового господарства, до складу яких входять ліси природного походження.

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Вигоди відсутні	Витрати відсутні але можлива втрата ділянок лісів, що потенційно є пралісовими пам'ятками природи
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»	Прийняття нормативно-правового акта, який врегулює питання визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, дозволить заповідати цінні старовікові лісові ділянки та впроваджувати заходи щодо їх збереження	Витрати відсутні, оскільки роботи з визначення належності територій до пралісових пам'яток природи можуть бути здійснені в рамках виконання статутної діяльності заінтересованими установи та організаціями відповідно до законодавства. За необхідності можуть виділятися кошти для проведення спеціальних наукових досліджень

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала	
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	1	Проблема продовжує існувати	
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»	4	Прийняття нормативно-правового акта, який врегулює питання визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, дозволить заповідати цінні старовікові лісові ділянки та аргументувати необхідність проведення заходів щодо їх охорони та збереження. Цілі прийняття нормативно-правового акта будуть досягнуті повною мірою	
Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	-	Труднощі в організації заходів з охорони та збереження цінних старовікових лісових ділянок (пралісів, квазіпралісів та природних лісів)	Не буде врегульоване питання визначення належності територій до пралісових пам'яток природи

Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»	Належна реалізація державної політики у сфері охорони природи	-	Зазначена мета досягається шляхом прийняття нормативно-правового акта, який врегулює питання визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, що дозволить заповідати цінні старовікові лісові ділянки та аргументувати необхідність проведення заходів щодо їх охорони та збереження
Рейтинг	Аргументи щодо обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта	
Альтернатива 1. Збереження ситуації, яка існує на цей час	Неприйнятна альтернатива з огляду на необхідність приведення нормативно-правового акта у відповідність з актом вищої сили	X	
Альтернатива 2. Прийняття проекту наказу Мінприроди «Про затвердження Методики визначення належності територій до пралісових пам'яток природи»	Прийняття проекту наказу Мінприроди дозволить врегулювати питання визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, а також організації заходів з їх збереження та охорони	Ризик зовнішніх чинників на дію запропонованого акта відсутній	

V. Механізм та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Для досягнення поставлених цілей проектом наказу Мінприроди передбачається:

затвердити Методику визначення належності території до пралісових пам'яток природи.

Для впровадження цього нормативно-правового акта необхідно здійснити такі організаційні заходи:

1) провести погодження проекту наказу Мінприроди із заінтересованими центральними органами виконавчої влади та зареєструвати в Мін'юсті;

2) забезпечити інформування громадськості про вимоги нормативно-правового акта шляхом його оприлюднення в мережі Інтернет – на офіційному веб-сайті Міністерства екології та природних ресурсів України.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Проект наказу врегулює питання визначення належності території до пралісових пам'яток природи.

Реалізація нормативно-правового акта не потребуватиме додаткових матеріальних, фінансових витрат та інших ресурсів органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування.

Грошові витрати суб'єктів господарювання, що виникають у процесі виконання вимог цього регулювання для підготовки матеріалів щодо визначення належності територій до пралісових пам'яток природи, не зміняться, оскільки такі матеріали готуються і на цей час у процесі виконання статутної діяльності заінтересованими установами та організаціями.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Акт набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Строк дії нормативно-правового акта не визначено.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Виходячи з цілей державного регулювання, для відстеження результативності цього нормативно-правового акта обрані такі показники:

1) кількість поданих клопотань щодо надання статусу пралісової пам'ятки природи;

2) кількість та площа пралісових пам'яток природи;

3) кількість та площа ділянок пралісів, квазіпралісів та природних лісів, включених до інших категорій природно-заповідного фонду.

ІХ. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності регуляторного акта

Базове відстеження результативності вищезазначеного нормативно-правового акта буде здійснюватися Мінприроди та Держлісагентством шляхом збирання інформації від лісогосподарських підприємств, наукових організацій, установ природно-заповідного фонду та її аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через один рік після набрання чинності нормативно-правового акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення не врегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюється щорічно, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження, в тому числі у разі, коли дію акта, прийнятого на визначений строк, було продовжено з метою оцінки ступеня досягнення актом визначених цілей. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта будуть порівнюватися зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

Відстеження результативності вищезазначеного нормативно-правового акта проводитиметься шляхом розгляду пропозицій та зауважень від суб'єктів господарювання, які надійшли до Мінприроди.

Міністр екології та природних
ресурсів України

Остап СЕМЕРАК

«30» січня 2018 р.